

12. Камчатна Д.І. Щодо визначення суб'єктів оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування / Д.І. Камчатна // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 2. – С. 250–252.
13. Уголовно-процесуальный кодекс Республики Молдова : Закон Республики Молдова от 14.03.2003 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/_-09_10_2009.pdf.
14. Уголовно-процесуальный кодекс Российской Федерации : Закон Российской Федерации от 22.11.2001 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://duma.consultant.ru/documents/703004>.
15. Уголовно-процесуальный кодекс Республики Грузия : Закон Республики Грузия от 09.10.2009 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/_-09_10_2009.pdf.
16. Уголовно-процесуальный кодекс Республики Казахстан от 4 июля 2014 г. № 231-V [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575852#pos=1;-223.
17. Про судову практику в справах про зняття арешту з майна : Постанова Пленуму Вишого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 5 від 3 червня 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2016_rik.html.
18. Лепей М.В. Скасування арешту майна під час досудового розслідування / М.В. Лепей // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Т. 1. – Вип. 5-2. – С. 83–86.
19. Войтенко Т.В. Застосування цивільно-правових способів захисту права власності на майно, арештоване в порядку кримінального судочинства / Т.В. Войтенко // Судова апеляція. – 2015. – № 4(41). – С. 13–19.

ПОЛЩУК С. М.,
аспірант кафедри криміналістики
(Національний університет
«Одеська юридична академія»)

УДК 343.98

МЕХАНІЗМИ ВЧИНЕННЯ НЕЗАКОННИХ ДІЙ ЩОДО МАЙНА, НА ЯКЕ НАКЛАДЕНО АРЕШТ, ЗАСТАВЛЕНОГО МАЙНА АБО МАЙНА, ЯКЕ ОПИСАНО ЧИ ПІДЛЯГАЄ КОНФІСКАЦІЇ

У статті визначаються механізми вчинення незаконних дій щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації. На підставі аналізу матеріалів слідчої та судової практики здійснюється систематизація зазначених кримінальних правопорушень.

Ключові слова: майно, механізм учинення злочину, незаконна дія, систематизація, системний підхід, спосіб учинення злочину.

В статье определяются механизмы совершения незаконных действий относительно имущества, на которое наложен арест, заставленного имущества или имущества, которое описано или подлежит конфискации. На основании анализа материалов следственной и судебной практики осуществляется систематизация указанных криминальных правонарушений.

Ключевые слова: имущество, механизм совершения преступления, незаконное действие, систематизация, системный подход, способ совершения преступления.

In the article the mechanisms of accomplishing of illegal actions with property which is under arrest, foreclosed property, and property which has been inventoried or is to be forfeited. On the basis of analysis of materials of practice investigation and judicial systematization of the indicated criminal offences.

Key words: property, mechanism of commission of crime, illegal action, systematization, systems approach, method of commission of crime.

Вступ. У світлі інтеграції України до європейської спільноти особливого значення набуває ефективність правозахисної функції держави. Одним із показників такої ефективності є рівень забезпечення відшкодування шкоди, завданої правопорушенням, та виконання вироку в частині конфіскації майна. Саме тому чинний Кримінальний кодекс (далі –КК України) містить ст. 388 під заголовком «Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації» [1]. Протягом останніх п'яти років при зменшенні в середньому кількості осіб, які засуджені за вчинення цього кримінального правопорушення, кількість самих правопорушень має стійку тенденцію до зростання (2013 р. – 681; 2014 р. – 559; 2015 р. – 822; 2016 р. – 841) [2]. Такий стан розслідування незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, можна пояснити відсутністю криміналістичних рекомендацій щодо їх розслідування. Для успішного розроблення та запровадження в практику слідчих підрозділів таких рекомендацій та відповідної методики розслідування необхідно мати системне уявлення про механізми вчинення незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації.

Питання розслідування зазначених незаконних дій порушувалися в українській кримінально-правовій науці (О.О. Дудоров, Н.А. Носкова, М.І. Омеляненко, В.І. Осадчий, О.О. Соболева) [3–5] та криміналістиці в аспекті методики розслідування злочинів проти правосуддя (А.П. Мазур, С.О. Книженко) [6; 7]. Але недослідженими залишаються механізми вчинення незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації.

Постановка завдання. Метою цієї статті становить визначення механізмів учинення незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, за допомогою системного підходу до дослідження способів учинення зазначеного кримінального правопорушення.

Результати дослідження. У результаті аналізу статистичних показників за 2012–2016 роки щодо зареєстрованих за ст. 388 КК України кримінальних правопорушень (за відомостями Національної поліції України в інформаційно-пошуковій системі (далі – ППС) «Кримінальна статистика») вважаємо доцільним виділити за специфікою структури способу вчинення злочину два різновиди досліджуваної злочинної діяльності.

1. *Прості незаконні дії щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації*, що кваліфікуються лише за ознаками ст. 388 КК України (20% аналізованого матеріалу). Безпосередні способи їх учинення визначаються через кримінально-правові форми незаконних дій із майном особливого правового статусу, що передбачені наведеною статтею. Способи підготовки відсутні або полягають у простих організаційних діях (розукомплектувати, дати оголошення про продаж, знайти місце для зберігання транспортного засобу тощо). Незаконні дії щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, можуть учинюватися різними способами.

Безпосередні способи вчинення незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, можна згрупувати відповідно до їх форм, зокрема: 1) поширеними способами безпосередньої *розтрати* майна є його споживання (для опалення, для ведення сільського господарства, уживання в їжу), передання за рахунок сплати інших боргів; 2) способами *відчуження* майна є його продаж, дарування, міна, надання довіреності на розпорядження майном з подальшим оформленням іншою особою у власність; 3) *приховування* майна здійснюється шляхом зберігання в схованках, зміни його зовнішнього вигляду, ідентифікаційних ознак, передання для зберігання іншим особам; 4) *підміна* є різновидом приховування майна, оскільки здійснюється саме з такою метою; ця мета реалізується через активні дії з підміни описаного, заставленого або арештованого майна, що має більшу економічну цінність, на майно меншої цінності; 5) *пошкодження та знищення*, що є близькими за змістом формами незаконних дій із майном, часто вчинюються шляхом демонтування або розукомплектування майна, його утилізації; 6) поширеними способами *порушення обмеження права на користування майном* є: порушення накладеної заборони використовувати транспортний засіб; здавання в оренду майна без відповідної згоди кредитора; передавання майна на баланс іншого суб'єкта; проведення без згоди податкової інспекції операцій із коштами, що знаходяться в податковій заставі; 7) *здійснення операцій із коштами (вкладами)*, на які був накладений арешт, можливе шляхом різних видаткових операцій із арештованими коштами (вкладами), наприклад, переведення грошей на інші рахунки, оплата товару або послуг за різними угодами, інвестування цих коштів; 8) *інші незаконні дії з таким майном* охоплюють способи вчинення злочину, що не входять до вищезазначених форм дій із майном з особливим правовим статусом, наприклад, в аналізованому матеріалі судово-слідчої практики траплялися фабули злочину щодо незаконного зняття заборони на відчуження майна.

2. *Складні незаконні дії щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації* (80% аналізованого матеріалу). Ці злочини пов'язані з учиненням

на етапі підготовки чи приховування інших кримінальних правопорушень, спрямованих на усунення фактичних перешкод для вчинення дії, форми якої передбачені ст. 388 КК України, на створення передумов для цього. Це позначається й на кваліфікації зазначеного злочину, яка здійснюється за сукупністю статей КК України.

Так, узагальнення матеріалів кримінальних проваджень, відкритих за ознаками ст. 388 КК України, дозволяє визначити типовість їхнього зв'язку з такими злочинними проявами: 1) шахрайство та інші злочини, пов'язані з ним (ст. ст. 190, 192, 222, 358, 366 КК України); 2) зловживання владою та службовим становищем (ст. ст. 191, 364 КК України); 3) невиконання судового рішення (ст. 382 КК України); 4) злочини у сфері службової діяльності (ст. ст. 364¹, 365², 367, 368³, 368⁴, 369 КК України); 5) незаконні дії із засобами доступу до банківських рахунків та інші злочини, пов'язані зі здійсненням платежів (ст. ст. 200, 209, 2201, 361 КК України). Тому такий різновид досліджуваних незаконних дій можна розглядати через призму технологічної концепції злочинної діяльності.

І.А. Возгрін розглядає технологію злочинної діяльності як динаміку процесів, що складають механізм та спосіб учинення злочину [8, с. 34]. Інші криміналісти ототожнюють механізм учинення злочину зі злочинною технологією, вказуючи, що механізм злочину в деяких випадках є злочинною технологією, під якою розуміють сукупність функцій, дій, створення умов для досягнення злочинного результату тощо. Але більшість сучасних криміналістів розуміють технологію злочину як комплекс взаємопов'язаних злочинів, спрямованих на досягнення кінцевої мети [9, с. 13; 10, с. 53; 11, с. 55]. Усі складники способу вчинення другого різновиду досліджуваних незаконних дій дійсно об'єднані єдиним замислом – учинити незаконні дії щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації.

Однак у нашому дослідженні ми акцентуємо увагу на зумовленості супутніх злочинів ознаками предмета посягання, характеристикою особи злочинця, обстановки вчинення злочину. Крім того, ми не можемо залишити поза межами дослідження прості незаконні дії з майном з особливим правовим статусом. Тому суттєвого значення в аспекті розроблення методики розслідування незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, набуває механізм злочину. До його елементів відносять: 1) суб'єкт злочину; 2) ставлення суб'єкта злочину до своїх дій, їх наслідків, до своїх співучасників; 3) предмет посягання; 4) спосіб злочину як систему детермінованих дій; 5) злочинний результат; 6) місце, час та інші обставини, що стосуються обстановки злочину; 7) обставини, що сприяють або перешкоджають учиненню злочину; 8) поведінку й дії осіб, що випадково стали учасниками події; 9) зв'язки між діями (способом злочину) і злочинним результатом, між учасниками події, між діями й обстановкою, суб'єктом злочину й предметом посягання та ін. [12, с. 56–58].

У результаті аналізу матеріалів кримінальних проваджень можна визначити найпоширеніші в практиці слідчої діяльності механізми незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації.

1. *Незаконні дії щодо арештованого або заставленого майна, які вчиняються фізичною особою-власником шляхом обману чи зловживання довірою* (супутні злочини передбачені ст. ст. 190, 192 КК України). Це один із найбільш поширених механізмів такого злочину (30% аналізованих кримінальних проваджень). Незаконні дії полягають у продажу чи іншому способі відчуження майна (як правило, через видачу генеральної довіреності та подальшого розпорядження майном від імені його власника). Особливість цього механізму полягає в тому, що злочинець шляхом обману чи зловживання довірою ретельно приховує факт арешту або застави майна від майбутнього набувача права власності на таке майно. У цьому механізмі набувач стає жертвою шахрайства. Злочинець характеризується як власник майна, у якого мотиваційна установка для вчинення незаконних дій із майном особливого правового статусу виникає під впливом життєвих факторів, він може бути «імпульсивним» або «звичайним» злочинцем-власником майна (за типами злочинців). При цьому такий механізм відчуження нерухомого майна характеризується особливою винахідливістю.

Наведемо показовий приклад [13]. 21 березня 2007 р. між гр. К. та ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» було укладено кредитний договір на суму 370 670,00 доларів США. В іпотеку банку було передано квартиру загальною площею 177,9 кв. м у м. Одеса. Цього ж дня до Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна внесено реєстраційний запис про заборону відчуження вищевказаної квартири. У К. з'явився умисел щодо відчуження предмета іпотеки. На підставі звернень громадянки до державних органів зазначена квартира була поділена на два окремих об'єкти: квартиру загальною площею 141,8 кв. м та нежитлове приміщення (36,1 кв. м). У січні 2012 р. виконавчим комітетом міської ради К. були видані свідоцтва про право власності на вказані об'єкти. Отже, квартира, яка знаходилася в іпотеці банку, шляхом її розподілу перейшла у власність К. без будь-яких обтяжень та заборон відчуження. У подальшому К., маючи умисел реалізувати вищевказані об'єкти нерухомості, 6 червня 2012 р. шляхом укладення договору купівлі-продажу продала

нерухоме майно, чим позбавила банк можливості отримати задоволення майнових вимог за рахунок заставленого майна.

2. *Незаконні дії щодо арештованого або заставленого майна, що вчиняються службовою особою шляхом зловживання владою та службовим становищем* (супутні злочини – ст. ст. 191, 364 КК України). Такий механізм за поширенням аналогічний визначеному вище (30% проваджень). Особливість цього механізму полягає в тому, що службова особа підприємства, установи чи організації (боржник) під виглядом виконання організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків виконує дії з підготовки, приховування або безпосереднього вчинення злочину. Підготовка до злочину може полягати в підробці документів, відкритті нових рахунків, створенні умов, що унеможливають зберігання майна, змінюють його кількісні та якісні характеристики. Спосіб безпосереднього вчинення злочину буде відповідати природі предмета посягання, зокрема, для сільськогосподарської продукції та коштів у податковій заставі властивим є їх передання за рахунок сплати інших існуючих боргів як спосіб учинення розтрати; для обладнання й сировини – продаж як спосіб розтрати, демонтування або розукомплектування як спосіб пошкодження чи підготовки до подальшого продажу. Помічено, що більше третини подібного різновиду злочинів учиняються в сільськогосподарській галузі, тому обставини злочину зумовлюються технологічними й економічними чинниками відповідної сфери агропромислового виробництва. Способами приховування є дії, спрямовані на маскування цього злочину, заперечення своїх дій.

Так, показовим є кримінальне провадження щодо незаконного зняття з розрахункового рахунку ТОВ ВП «В» грошових коштів на суму 232 700 грн, що знаходились у податковій заставі. Генеральний директор названого ТОВ вину визнав частково, заперечуючи факт свого знаходження на вказаній посаді в ТОВ ВП «В». На допитах пояснював, що він познайомився з жінкою на ім'я Лариса, яка запропонувала йому підзаробити грошей. Через своє скрутне матеріальне становище він погодився на її пропозицію та віддав їй свій паспорт. Згодом він знову з нею зустрівся, ходив у банк, підписував якісь документи, які не читав. Про те, що він є директором ТОВ ВП «Вінспецпостач», дізнався від працівників міліції [14]. Однак його вина повністю підтверджується показаннями інших свідків та документами у справі.

3. *Незаконні дії щодо заставленого, описаного майна, що вчиняються через попереднє обманне отримання кредиту* (супутні злочини – ст. ст. 222, 358, 366 КК України). Цей механізм застосований у 14% досліджуваних матеріалів кримінальних проваджень та найчастіше привертає увагу криміналістів [15; 16]. Він чітко структурований на такі етапи: 1) підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів або скоєння службового підроблення; 2) отримання кредиту як спосіб шахрайства з фінансовими ресурсами; 3) продаж або інші активні способи приховування майна, що знаходиться в заставі. Традиційним предметом посягання є транспорт. Особливість цього механізму полягає в тому, що мотиваційна установка для вчинення незаконних дій із заставним майном виникає в злочинця ще до накладання заборони розпоряджатися таким майном. Продаж такого майна є етапом доведення корисливої злочинної діяльності до кінця.

Наприклад, обвинувачений Г. для отримання кредиту в банківській установі в березні 2013 р. надав свій паспорт та номер ідентифікаційного коду невстановленій особі для складання підроблених документів, а саме: довідки про доходи та внесення в паспорт недостовірної інформації про місце реєстрації. Отримавши документи, що містять недостовірну інформацію, Г. надав їх до установи банку та отримав кошти в сумі 468 000,00 грн, які були одразу перераховані на рахунок автосалону для купівлі заставного автомобіля AUDI A6. Заборону на відчуження вищевказаного транспортного засобу було зареєстровано в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна, і станом на момент учинення злочину зазначена заборона була діючою. 1 серпня 2013 р. Г. власноручно в присутності нотаріуса підписав доручення, згідно з яким довірив гр. Н. право на зняття з обліку цього автомобіля для реалізації. Останній одразу зняв авто з обліку та від імені Г. продав іншій особі це заставне майно [17].

4. *Незаконні дії щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, що вчиняються службовими особами, які мають право на відповідальне зберігання майна, надають публічні послуги або за сприяння останніх* (супутні злочини – ст. ст. 364¹, 365², 367, 368³, 368⁴, 369 КК України). Цей механізм характеризує 6% аналізованих проваджень. Обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України), службова недбалість (ст. 367 КК України), зловживання повноваженнями або підкуп особи, яка надає публічні послуги (ст. ст. 368³, 368⁴ КК України), – усе це є способами підготовки до незаконного зняття заборони відчуження майна, що в подальшому забезпечує відчуження останнього, як правило, шляхом продажу.

Цей механізм злочину особливо небезпечний тим, що службові особи, які мають право на відповідальне зберігання майна або надають публічні послуги, втягуються в організовані форми злочинної діяльності. Викрити таку організовану групу слідчому досить складно через маскування злочинної діяльності під виглядом звичайного невиконання цивільних або господарських зобов'язань, залучен-

ня при вчиненні злочину легально діючих юридичних осіб. Узагальнення кримінальних проваджень дозволяє стверджувати, що в слідчій діяльності складанням обвинувального акта закінчуються лише поодинокі випадки розслідування незаконних дій осіб, які надають публічні послуги. Більшість злочинців у такому механізмі характеризуються як службові особи, які мають право на відповідальне зберігання майна. Проілюструємо типовий механізм дій злочинця [18]. Так, ПП «І» було включено до Єдиного реєстру підприємств, що мали право реалізовувати та зберігати безхазяйне й інше майно, що переходило у власність держави. За результатами спільної злочинної діяльності в період із 12 по 23 січня 2012 р. матеріально відповідальна особа цього підприємства М., діючи під керуванням директора підприємства Н., на підставі спільно складених підроблених актів псування тютюнових виробів різних торгових марок у кількості 26 тис. 685 пачок, що були описані співробітниками підрозділу протидії незаконному обігові підакцизних товарів Управління податкової міліції ДПА в м. Києві й перебували на відповідальному зберіганні ПП, протиправно знищив ввірені ПП тютюнові вироби. Для надання своїм діям вигляду звичайної службової діяльності М. та Н. подали вказані акти на підпис іншим членам комісії, які не були обізнані про злочинний характер таких дій.

5. *Незаконні дії представника банківської або іншої фінансової установи з коштами (вкладами), на які був накладений арешт* (супутні злочини – ст. ст. 200, 209, 220¹, 361 КК України). Незважаючи на прямий опис подібної злочинної діяльності законодавцем, існування такого механізму незаконних дій можна констатувати, лише базуючись на результатах вивчення фабул попередньої кваліфікації кримінальних правопорушень за відомостями Національної поліції України в ПС «Кримінальна статистика». На жаль, кінцеві судові рішення в таких справах в Єдиному реєстрі судових рішень відсутні. Наведемо подібний приклад [19]. Так, до районного відділу ГУНП в Житомирській області 7 липня 2015 р. із прокуратури району надійшли матеріали щодо вчинення злочину гр. О., який є посадовою особою філії одного з комерційних банків. У зверненні уповноваженої особи фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації в цьому банку йдеться про те, що всупереч наказам про обмеження здійснення виплат трьом особам ПП «І» посадова особа О. в інтересах останніх здійснила три трансакції на загальну суму 417 112 грн із призначенням «фінансова безвідсоткова допомога». Кінцеве рішення у справі відсутнє, в ПС «Кримінальна статистика» воно значиться лише як «без зняття з обліку».

6. *Незаконні дії щодо майна (на яке накладений арешт або яке підлягає конфіскації), пов'язані з невиконанням судового рішення* (ст. 382 КК України). Останній механізм відрізняється від усіх запропонованих нами своєю структурою. Якщо всі інші за характером дій – складені механізмами (кінцевий злочин утворюється діями різної кримінально-правової кваліфікації), то механізм незаконних дій щодо майна особливого правового статусу, пов'язаний із невиконанням судового рішення, – сукупний.

А.М. Кустов сукупний механізм злочину характеризує тим, що винний одним злочинним діянням спричиняє два або більше різнорідних чи однорідних наслідків для об'єкта посягання [20, с. 72]. Як зазначають кримінологи, невиконання судового рішення зазвичай має корисливу мотивацію [21, с. 89]. Отже, якщо при вчиненні простих чи складних незаконних дій із майном особливого правового статусу злочинцю достовірно відомо про рішення суду щодо обтяження речових прав на таке майно, то безпосереднє вчинення незаконних дій із майном супроводжується одночасно й невиконанням судового рішення. Такий механізм може стосуватися всіх різновидів незаконних дій. Кожна четверта незаконна дія щодо майна, на яке накладений арешт, яке описане чи підлягає конфіскації, кваліфікується за сукупністю зі ст. 382 КК України як невиконання судового рішення. При цьому співвідношення складних і простих різновидів досліджуваних злочинів відносно однакове. Поширеними предметами посягання в таких злочинах є транспорт чи споруди різного призначення. Злочинець механічно вчиняє незаконні дії. Так, гр. О., голова і власник фермерського господарства «З», прийнявши на відповідальне зберігання арештоване зерно пшениці в кількості близько 75 тон, здійснив відчуження арештованого майна (використав описане й арештоване майно, видавши його пайовикам) [22].

Висновки. Систематизація відомостей про способи вчинення незаконних дій щодо майна, на яке накладений арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації, дозволила визначити типові механізми вчинення зазначеного кримінального правопорушення. Знання слідчими таких механізмів буде сприяти якісному визначенню обставин злочину, які підлягають установленню під час досудового розслідування, що забезпечить перспективу подальшого судового розгляду.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс : Закон України від 05.04.2011 р. № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page13>.
2. Статистична інформація Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.

3. Соболева О.О. Кримінальна відповідальність за незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описане чи підлягає конфіскації : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія ; кримінально-виконавче право» / О.О. Соболева. – Лу- ганськ, 2012. – 226 с.
4. Омеляненко М.І. Кримінально-правова охорона порядку поведження з майном, на яке на- кладено арешт або яке описано чи підлягає конфіскації : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кри- мінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» / М.І. Омеляненко. – Запоріжжя, 2011. – 232 с.
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / А.М. Бойко, Л.П. Брич, В.К. Гришук та ін. – К. : Юридична думка, 2010. – 1288 с.
6. Мазур А.П. Побудова криміналістичних версій на початковому етапі розслідування / А.П. Мазур // Право і суспільство. – 2015. – № 4/2. – С. 193–198.
7. Книженко С.О. Криміналістична класифікація злочинів проти правосуддя / С.О. Книженко // Право і безпека. – 2013. – № 1(48). – С. 113–117.
8. Возгрин И.А. Введение в криминалистику : история, основы теории, библиография / И.А. Возгрин. – СПб : Юрид. центр Пресс, 2003. – 475 с.
9. Волобуєв А.Ф. Наукові основи комплексної методики розслідування корисливих злочинів у сфері підпримництва : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09 / А.Ф. Волобуєв. – Х., 2002. – 24 с.
10. Самойленко О.А. Особливості розслідування викрадень майна, учинених із використанням комп'ютерних технологій : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінально-процесуальний процес та криміналістика ; судова експертиза» / О.А. Самойленко. – Донецьк, 2016. – 250 с.
11. Барцицька А.А. Криміналістичні технології : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Крими- нально-процесуальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяль- ність» / А.А. Барцицька. – Одеса, 2012. – 194 с.
12. Белкин Р.С. Общая теория советской криминалистики / Р.С. Белкин. – Саратов : изд. Сара- тов. ун-та, 1986. – 397 с.
13. Вирок у справі № 522/5705/14-к від 18 березня 2015 р. Приморського районного суду м. Одеси / Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43221344>.
14. Вирок у справі № 206/5211/2012 від 30 травня 2013 р. Вінницького міського суду Вінниць- кої області / Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/32103313>.
15. Охрімчук Т.В. Криміналістична характеристика шахрайства з фінансовими ресурсами та основні напрями розслідування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяль- ність» / Т.В. Охрімчук. – К., 2011. – 16 с.
16. Курман О.В. Методика розслідування шахрайств із фінансовими ресурсами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / О.В. Курман. – Х., 2002. – 19 с.
17. Вирок у справі № № 1-кп/201/509/2014 від 18 вересня 2014 р. Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська / Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим до- ступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/40664266>.
18. Вирок у справі № 759/6591/13-к від 13 листопада 2013 р. Святошинського районного суду м. Києва / Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/35187306>.
19. Архів Житомирського районного відділу ГУНП в Житомирській області за 2015 р., крими- нальне провадження за № 12015060170000837000.
20. Кустов А.М. Криминалистика и механизм преступления. Цикл лекций / А.М. Кустов. – М. : Издательство Моск. психолого-социального ин-та; Воронеж : Изд. НПО «МОДЭК», 2002. – 304 с.
21. Лагода К.О. Характеристика соціально-економічних факторів невиконання судових рішень (ст. 382 КК України) / К.О. Лагода // Судова та слідча практика в Україні. – 2016. – № 1. – С. 88–92.
22. Вирок у справі № 1117/611/12 від 01.10.2012 р. Олександрівського районного суду Кірово- градської області / Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим досту- пу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/27080132>.

